

Uchwała
Sejmiku Województwa Mazowieckiego
z dnia2025 r.

w sprawie udzielenia przez Województwo Mazowieckie pomocy finansowej na realizację zadań w ramach Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2025”

Na podstawie art. 18 pkt 20, w związku z art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, 1907 i 1940), art. 216 ust. 2 pkt 5 i art. 220 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39) oraz art. 48 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 1572 i 1717) - uchwała się co następuje:

§ 1.

1. Udziela się pomocy finansowej gminom/powiatom/dzielnicom m.st. Warszawy umieszczonym na Liście Beneficjentów Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2025” stanowiącej załącznik do uchwały.
2. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, wynosi łącznie 1 000 000 zł.
3. Pomoc finansowa, o której mowa w ust. 1, zostanie przekazana na podstawie indywidualnych umów z Beneficjentami wymienionymi w załączniku do uchwały, określających szczegółowe warunki jej udzielenia, przeznaczenia i zasady rozliczenia.

§ 2.

Środki finansowe, o których mowa w § 1 ust. 2, zostały zaplanowane w budżecie Województwa Mazowieckiego na rok 2025 – przyjętym uchwałą nr 132/24 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 17 grudnia 2024 r. w sprawie uchwały budżetowej Województwa Mazowieckiego na 2025 rok¹⁾ (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 13334) i pochodzą z dochodów własnych.

§ 3.

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Województwa Mazowieckiego.

§ 4.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

¹⁾ Zmienioną uchwałą nr 2/25 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 25 lutego 2025 r. (Dz. Urz. Woj. Maz. poz. 2415), uchwałą nr 18/25 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 18 marca 2025 r. oraz uchwałą nr 36/25 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 15 kwietnia 2025 r.

Uzasadnienie

Zarząd Województwa Mazowieckiego uchwałą nr 52/51/25 z dnia 7 stycznia 2025 r. przyjął Regulamin udzielania i przekazywania pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach „Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn.: „Mazowsze dla miejsc pamięci 2025”, dalej jako „Regulamin”.

Celem Mazowieckiego Instrumentu Wsparcia Zachowania i Tworzenia Miejsc Pamięci Narodowej pn. „Mazowsze dla miejsc pamięci” (dalej jako: „Program”) jest zachowanie, a także tworzenie nowych miejsc pamięci, będących świadectwem wydarzeń, o szczególnym znaczeniu dla kształtowania się tożsamości narodowej Polaków (tj. pomniki, kapliczki, krzyże przydrożne, tablice upamiętniające wydarzenia lub postacie historyczne, nagrobki). Program obejmuje wydarzenia i postacie znaczące dla Narodu i Państwa Polskiego oraz Województwa Mazowieckiego, w szczególności postacie, które walczyły o wolność narodową i suwerenność państwową Polski lub były ofiarami represji władz zaborczych i reżimów totalitarnych oraz miejsca ich spoczynku, a także miejsca walk i męczeństwa. Programem są również objęte obiekty związane z działaniami prowadzonymi na rzecz odzyskania lub obrony niepodległości Polski, utrwalenia systemu demokratycznego, rozwoju społecznego i gospodarczego.

Tym samym Program wpisuje się w cele rozwojowe Mazowsza przyjęte do zrealizowania przez samorząd województwa oraz inne podmioty, jakie zostały określone w Strategii rozwoju województwa mazowieckiego 2030+ przyjętej uchwałą nr 72/22 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 24 maja 2022 r., zgodnie z którą Województwo Mazowieckie posiada – nieobjęte formami ochrony zabytków – zasoby kulturowe o szczególnych wartościach historycznych i kulturowych. Szczególnymi obszarami, zarówno ze względu na wartość, jak i pamięć historyczną, są miejsca martyrologii oraz miejsca pamięci. Miejsca te wymagają odpowiedniego upamiętnienia.

Program skierowany jest do gmin i powiatów położonych w granicach administracyjnych województwa mazowieckiego oraz dzielnic miasta stołecznego Warszawy, z którymi będą podpisywane umowy o przyznanie pomocy finansowej. Udzielenie pomocy finansowej na ww. zadanie jest możliwe na podstawie art. 8a ust. 1 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2024 r. poz. 566, 1907 i 1940).

Nabór wniosków o udzielenie pomocy finansowej w ramach Programu trwał od 8 stycznia do 7 lutego 2025 r. Środki przeznaczone na realizację zadań w ramach Programu **w wysokości 1 000 000,00 zł** zostały zabezpieczone w budżecie Kancelarii Marszałka na 2025 r. w dz. 921, rozdz. 92120, § 2710, Zadanie Program wsparcia miejsc pamięci narodowej;

7.2.6.PROGRAM.WSPARCIA.MIEJSC.PAMIĘCI.NARODOWEJ/WPF_K z czego:

- 750 000,00 zł – prace restauratorskie, prace konserwatorskie, roboty budowlane
- 250 000,00 zł – tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej)

Na realizację jednego zadania Wnioskodawca mógł się ubiegać o środki w wysokości do 100 000 zł (do 80 % kosztów kwalifikowalnych), przy czym minimalny wkład własny Wnioskodawcy wynosi co najmniej 20 % kosztów kwalifikowalnych - wartości wnioskowanego zadania.

W ramach naboru wpłynęło 116 wniosków, z czego 9 wniosków nie przeszło oceny formalnej, natomiast dwie Gminy złożyły rezygnację z udziału. Do oceny merytorycznej zakwalifikowało się 105 wniosków.

Zarządzeniem nr 123/25 Marszałka Województwa Mazowieckiego z dnia 28 lutego 2025 r. została powołana Komisja do oceny merytorycznej wniosków (dalej jako: „Komisja”), w skład której weszli przedstawiciele Muzeum Historii Ruchu Ludowego, Muzeum Niepodległości, Mazowieckiego Biura Planowania Regionalnego oraz Pełnomocnik Marszałka ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. Komisja obradowała w dniach 1-3 kwietnia 2025 r.

Podczas obrad Komisja oceniała merytorycznie wnioski w dwóch kategoriach, tj.:

- 1) prace restauratorskie, prace konserwatorskie, roboty budowlane - 92 wnioski;

- na łączną kwotę wnioskowanej pomocy 5 726 707,85 zł
szacunkowa wartość całkowita zadań 7 489 023,42 zł
- 2) tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej – 13 wniosków;
na łączną kwotę wnioskowanej pomocy 1 029 029,74 zł
szacunkowa wartość całkowita zadań 1 352 240,51 zł

- Łączna kwota wnioskowanej pomocy 6 755 737,59 zł
- Szacunkowa wartość całkowita zadań 8 841 263,93 zł

Podczas oceny merytorycznej wniosków Komisja kierowała się przyjętymi kryteriami oceny merytorycznej wniosków stanowiącymi załącznik do Regulaminu z podziałem na ww. kategorie, tj.:

- 1) zgodność Zadania w zakresie rzeczowym i kwalifikowalność kosztów;
- 2) racjonalne uzasadnienie realizacji planowanych prac oraz kosztów;
- 3) zasadność i celowość Zadania;
- 4) wysokość wkładu własnego Wnioskodawcy.

Ze względu na ograniczone w tym roku środki na realizację Programu (1 mln zł) w stosunku do roku ubiegłego

(2 mln zł) Komisja zaproponowała, aby przy rozdysponowaniu dotacji skupić się przede wszystkim na kosztach bezpośrednio związanych z restauracją, renowacją, konserwacją obiektu oraz robotami budowlanymi nie skupiając się na kosztach związanych z zagospodarowaniem terenu w tym robotami wykończeniowymi, porządkowymi czy ziemnymi.

Na etapie oceny merytorycznej Komisja odrzuciła 2 wnioski, złożone przez Gminę Miasta Gostynina, zadanie pn.: *Renowacja miejsca upamiętnienia w Drzewcach* oraz Gminę Tarczyn, zadanie pn.: *Renowacja zabytkowego pomnika nagrobnego na cmentarzu w Tarczynie*

Zgodnie z § 6 ust. 1 Regulaminu, Zarząd Województwa Mazowieckiego - po zapoznaniu się z oceną i rekomendacjami Komisji - rekomenduje Sejmikowi Województwa Mazowieckiego przyznanie pomocy finansowej dla wybranych zadań określonych na Liście Beneficjentów w ramach Programu obejmującej łącznie **24 Zadania** zgłoszone do realizacji przez gminy/powiaty oraz dzielnice m.st. Warszawy, na łączną **kwotę pomocy finansowej w wysokości 1 000 000,00 zł** tj.:

- prace restauratorskie, prace konserwatorskie, roboty budowlane – **19 Zadań**,
 - **przyznana kwota pomocy finansowej 750 000 zł**
wnioskowana kwota pomocy finansowej 1 049 679,71 zł
- tworzenie nowych miejsc pamięci narodowej – **5 Zadań**
 - **przyznana kwota pomocy finansowej 250 000 zł**
wnioskowana kwota pomocy finansowej 351 629,74 zł

Lista Beneficjentów stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

W celu umożliwienia zawierania umów o udzielenie pomocy finansowej z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Programu „Mazowsze dla miejsc pamięci 2025” przez Województwo Mazowieckie niezbędne jest przyjęcie Listy Beneficjentów - Mazowsze dla miejsc pamięci 2025 przez Sejmik Województwa Mazowieckiego.

Mając na uwadze powyższe, Zarząd Województwa Mazowieckiego wnosi o podjęcie przedmiotowej uchwały.